

et Plus, nogle vil maaske sige et Minus, i dette militærpolitiske Spørgsmaal. Fra fransk og fra sydafrikansk Side — det vil altsaa sige fra Lord Robert Cecil's Side — kom der Antydning af, at Skandinavien var egoistisk. Men selv Englands delegerede, Undervisningsminister Fisher, var betænkelig ved disse Garantitraktater og gjorde opmærksom paa, at ingen Garantitraktat kan blive af Virkning, før de Delinger, Krigen har frembragt, er forglemt, og de europæiske Nationer ikke længere er delt i Kategorier. Han stillede sig saaledes reserveret, England stillede sig reserveret overfor Garantitraktatspørgsmaalet, og han gjorde naturligvis opmærksom paa, at England er et parlamentarisk styret Land, og til syvende og sidst, naar Garantitraktaterne skal vedtages, og senere hen, naar der skal tages Bestemmelse om Optræden, bliver det Parlamentet, der bliver det afgørende. Det skandinavisk-hollandske Standpunkt fik Ørenlyd og fik Udtryk i det, som Forsamlingen vedtog — uden at man derved mente, at man havde givet en Tribut til en Egoisme, man ikke kunde være bekendt. Det blev bestemt, at man ogsaa kan nedruste uden Hensyn til Garantitraktater og uden Hensyn til disse Fællesaftaler, men Tanken er naturligvis, at det gaar i Retning af Nedrustning, at det gaar nedad og ikke opad. — Nu vil de enkelte Regeringer blive spurgt om deres Stilling, og disse Besvarelser vil blive forelagt den næste Forsamling, naar Spørgsmaalet videre skal drøftes.

Ejendommeligt nok kom der i denne Nedrustningskommission et Spørgsmaal af rent økonomisk Art frem, nemlig Spørgsmaalet om Erstatning og den interallierede Gæld. Ærede Medlemmer ved, at Frankrig hidtil ikke har villet have, at andre end Sejrherrene skulde beskæftige sig med disse Spørgsmaal, men det er paa selve den franske Regerings Initiativ, at Forslaget om Drøftelse i Folkeforbundet af disse Spørgsmaal er fremkommet, og deraf kom maaske de allerinteressanteste Udtalelser. Man hævdede, at uden en moralsk Nedrustning kan det ikke ventes, at man kan komme til en militær Nedrustning. De ved, at den danske Regering og den danske Delegation og dens Meningsfæller stillede sig anderledes, idet de mente, at der her er en Vekselvirkning, at det ene kan lige saa godt begynde før det andet, men her mente man, at det moralske maatte begynde før det materielle. Nu er det jo saaledes, at den moralske Nedrustning kan ikke tænkes, uden at Erstatningsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om den interallierede Gæld faar

sin Løsning. De europæiske Stater maa nu tage Haand i Hanke med dette, de europæiske Stater og det ikke alene Sejrherrene, men de europæiske Stater og de ekstraeuropæiske Stater, som vil — man ved jo, at de Forenede Stater er ikke tilbøjelige til det i Øjeblikket, men man haaber paa, at de skal gaa med ogsaa for deres egen Skyld —, maa nødvendigvis samarbejde, ellers vil hele Europa bryde sammen under Valutaens Uligevægt, under det hele økonomiske Kaos og Arbejdsløsheden.

Det var disse Problemer, som kom frem, og det var ikke noget, som man mente, at hverken dette eller hint Parti kunde gøre noget ved; det er ikke Spørgsmaal om, hvorvidt dette eller hint Parti er ved Regeringen, det er et internationalt Spørgsmaal, og det maa løses af alle Stater tilsammen. Det er Sagen. Det forekommer mig, at man herhjemme ofte under de politiske Debatter glemmer dette, at det er et internationalt Spørgsmaal, at det ikke er Spørgsmaal, vi kan slaas om Partierne imellem, og som det ene Parti kan løse og det andet ikke. Der er ikke et eneste enkelt Parti, som kan løse dette Spørgsmaal, det kan kun løses samlet af et samlet Europa, af en samlet Verden. Det er med Arbejdsløshedsspørgsmaalet paa samme Maade som med Importreguleringspørgsmaalet, det maa afgøres ud fra større Synspunkter end dette, hvad der for Øjeblikket kan tjene mit Partis Interesser. Lige saa lidt som nogen Politiker, der handler under Ansvar for sit Lands Fremtid, tør gaa over til Afrustning uden Hensyn til alle andre Stater, deriblandt ikke mindst Nabostaterne, ligesaa lidt tør nogen gaa over til Afrustning paa det økonomiske Omraade uden at tage samme Hensyn. For hvert Skridt fremad gaar man til Nedrustning paa begge Omraader ikke ud fra doktrinære Synspunkter, men ud fra Hensynet til, hvad der er opportunt; det kan ikke gøres ud fra Klassebevidsthed, men kun ud fra almindelige nationale og internationale Synspunkter.

Ved økonomisk Afrustning mener jeg altsaa den ubetingede Frihandel, som for mit Synspunkt svarer paa det militære Omraade til ubetinget Nedrustning eller Afrustning. Det ærede Medlem Hr. Pinstrup udtalte i Aftes utvivlsomt hele Venstres Synspunkt, naar han udtalte, at enhver Importregulering, der skader Landbruget, maa bekæmpes. Og det maa ske, fordi Landbruget er vort bærende Erhverv, altsaa ikke af doktrinære Grunde, men netop ud fra opportune Grunde. Men samtidig med, at vi — jeg siger vi, jeg taler kun paa